

Κ.Υ.Π. / Α' ΚΛΑΔΟΣ

~~ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝ~~

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ — ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Τῆς 4^{ης} Αὐγούστου 1974

ΚΥΠ/Α' ΚΛΑΔΟΣ
0-222929

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
α.α.α. ()

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ - ΤΟΥΡΚΙΑΣ

'Από 030800 μέχρι 040800/8/1974

ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1.- Κ ό π ρ ο σ

α.- Τ/Κ 'Ενέργειαι

- (1) Τήν 2/8/74 ὁ Τ/Κ ἡγέτης Ντεκτᾶς ἐδήλωσε πρὸς ἀνταποκρι-
τὰς ξένων ἐφημερίδων (Γαλλικὴ "FIGARO", Σουηδικὴ "Dagens"
NYHETER"), ὅτι θὰ μεταβῇ εἰς Γενεύην πρὸς τὸν σκοπὸν
δημιουργίας Αὐτονόμου Τουρκικοῦ Κράτους ἐν Κύπρῳ, τὸ
ὁποῖον θὰ καλύπτῃ τὸ 30% τοῦ ἐδάφους τῆς Κύπρου. (Γ/3)
- (2) Τήν 3/8/74 ὁ Ντεκτᾶς, ὅπως τῇ ἀφίξει του εἰς Ἀγκυραν,
δι' ἐπισήμους συνομιλίας, ἔρριψε τὸ σύνθημα τῆς πλήρους
ὁμοσπονδίας διὰ τὴν Κύπρον. Περαιτέρω διηυκρίνισεν ὅτι
αὕτη ("πλήρης 'ὁμοσπονδία") διαφέρει ἀπὸ τὴν "Τοπικὴν
Αὐτονομίαν", τὴν ὁποῖαν οἱ Τοῦρκοι ἐζητοῦν πρὸ τοῦ πραξι-
κοπήματος ποὺ ἀνέτρεψε τὸν Πρόεδρον Μακκάριον καὶ ὠδήγησεν
εἰς τὴν Τουρκικὴν εἰσβολὴν.
Τὸν Ντεκτᾶς ὑπεδέχθη ὁ Τοῦρκος Πρωθυπουργὸς Ἐτζεβίτ
ὅστις μετὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συνομιλίαν ἐδήλωσεν
ὅτι μία τελικὴ λύσις τοῦ Κυπριακοῦ θὰ πρέπει νὰ εἶναι
κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον λύσις "ἀποδεκτὴ καὶ ἐπιθυ-
μητὴ" ὑπὸ τῶν Τουρκοκυπρίων. (Τύπος/2)

Σ υ ό λ ι ο ν

Αἱ διατυπωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ντεκτᾶς ἀπόψεις περὶ "πλήρους
'ὁμοσπονδίας" ὡς καὶ ἡ ἑρμείνεως ὑποστήριξις τούτων ὑπὸ τοῦ
'Ετζεβίτ εἶναι χαρακτηριστικαί τῶν Τουρκικῶν ἀπόψεων καὶ τῆς
γραμμῆς τὴν ὁποῖαν θὰ ἀκολουθήσουν οὗτοι εἰς τὴν 8' φάσιν

.. // ..

- 2 -

τῶν διαβουλεύσεων ἐν Γενεύῃ.

Κατ'αὐτὴν ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ Τουρκία θὰ ἐπιδιώξη νὰ ἐπιβάλῃ πλήρη αὐτονομίαν διὰ τοὺς Τ/Κ, ἡτις ἰσοδυναμεῖ πρὸς διχοτόμησιν

β.- Θέσις Ξένων Χωρῶν

(1) Η Π Α

Τὴν 1/8/74 γνωστός ἀρθρογράφος (JACK ANDERSON), ὅστις συνήθως ἀντλεῖ τὰς πληροφορίες του ἐκ τῆς CIA, μεταδίδων σκόλιον περὶ Κυπριακοῦ ἐκ τοῦ ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως τῆς Οὐάσιγκτῶνος, ἰσχυρίσθη τὰ ἑξῆς :

- (α) Ὁ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ Κίσσιγκερ ἡρνήθη νὰ ἀσκήσῃ πρῆσιν ἐπὶ τῶν Τούρκων καί, κατὰ πληροφορίαν ἀξιοπιστοῦ ἀτόμου, ἐνεθάρρυνε μυστικῶς τοὺς τοὺς νὰ ἐπιμείνουν εἰς Κύπρον.
- (β) Οὕτω ὁ Ἀμερικανός Ὑπουργός ἐλπίζει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Κύπρον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν τῆς οὐδετερότητα.
- (γ) Ὑπάρχουν ἐπίσης ἐνδείξεις ὅτι ἡ Ρωσία, ἡτις ἐπιθυμεῖ νὰ παραμείνῃ ἡ Κύπρος οὐδετέρα, προβαίνει εἰς προτάσεις πρὸς Ἀθήνας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποκλείεται τελικῶς νὰ στραφοῦν πρὸς τὴν Μόσχαν ὡς συνέβη μὲ τὸν Πρόεδρον Νάσσερ τὸ 1950, ὅτε αἱ ΗΠΑ ἡρνήθησαν νὰ βοηθήσουν τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ φράγματος τοῦ Ἀσουάν. (Γ/3)

Σ υ ῑ λ ι ο υ

Τ'ἀνωτέρω λεχθέντα, καί δι' ἀπὸ ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως, ὑπὸ τοῦ ANDERSON, ἡ ἐκτοξευθεῖσα ὑπὸ ἄρμοδίου τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ἀπειλή περὶ διακοπῆς τῆς στρατιωτικῆς βοήθειας πρὸς Ἑλλάδα ἂν αὕτη προσέφευγεν εἰς πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας καί ἡ ἀκολουθηθεῖσα ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τῶν ΗΠΑ ἡπία πολιτικὴ ἔναντι τῆς Τουρκίας σκιαγραφοῦν τὸν ρόλον ὃν διεδραμάτισαν αἱ ΗΠΑ εἰς τὴν Τουρκικὴν εἰσβολὴν εἰς Κύπρον,

.. // ..

- 3 -

(2) Α.Ε.Ε.Σ.

Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀφ' ἧς ἐγένοντο γνωσταί αἱ Τουρκικαὶ ὁμότητες εἰς Κύπρον, ἐξέδωσεν διακοίνωσιν εἰς ἣν ἐτονίζετο ὅτι προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τοὺς ἐμπολέμους καὶ ποιεῖται ἐκκλησίαν σεβασμοῦ ὑπ' αὐτῶν τῶν συμβάσεων τῆς Γενεύης (ὅπαντες ἐμπόλεμοι ὑπάγονται εἰς συμβάσεις 1949) περὶ προστασίας τῶν θυμάτων πολέμου.
Περαιτέρω προέβη εἰς διαφόρους ἐνεργείας (διέταξε τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῆς ἐν Ἀγκύρᾳ νὰ μεταβῇ εἰς Μερασίην πρὸς ἐπιτόπιον ἐξακρίβωσιν τῶν συνθηκῶν μεταχειρίσεως Ε/Κ αἰχμαλώτων μεταφερθέντων εἰς Τουρκίαν, ἀπέστειλεν ἀεροσκάφος τῆς Α.Ε.Ε.Σ. πλήρες φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ κλπ), πρὸς ἀνακούφισιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν δεινοπαθούντων καὶ τῶν αἰχμαλώτων. (Β/2)

2.- Τουρκία

Ἐσωτερικὴ Κατάστασις

α.- Πρωθυπουργὸς Ἐτζεβίτ

Τὴν 1/8/74 ὁ Τοῦρκος Πρωθυπουργὸς ἀνέφερεν ὅτι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐθνικιστικῆς ἄκρας δεξιᾶς ἐκτοξεύονται κατ' αὐτοῦ κατηγορίαι ἐπὶ ἐθνικῇ μειοδοσίᾳ καὶ διὰ διπλωματικὸν ξεπούλημα τῆς στρατιωτικῆς νίκης εἰς Κύπρον. (Ζ/3)

Συμπεράσματα

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ὑφίσταται σοβαρὰ διαφωνία ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Κυβερνητικοῦ συνασπισμοῦ (Λαϊκοῦ - Ἐθνικῆς Σωτηρίας) ὡς πρὸς τὸν χειρισμὸν τοῦ Κυπριακοῦ μετὰ τὴν ἐκ τῆς εἰσβολῆς εἰς Κύπρον δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν.

β.- Τοῦρκοι Ἔργαται εἰς τὴν Ἐξωτερικὴν

Ἀπὸ τῶν ἐσπερινῶν ὥρῶν τῆς 1/8/74 παρατηρεῖται ἔντονος κίνησις Ι.Χ. αὐτοκινήτων ἀπὸ Τουρκίας πρὸς Σβίλενγκραντ (Βουλγαρία). (Γ/3)

Συμπεράσματα

Ἐκτιμᾶται ὅτι ἔν ἑν Γερμανία καὶ ἀλλοχοῦ ἐργαζόμενοι Τοῦρκοι

.. // ..

- 4 -

εργάται, μή επιστρατευθέντες, άφέθησαν νά επιστρέψουν είς τάς έργασίας των, πράγμα τό όποϊον όδηγεϊ είς τήν σκέψιν ότι ή Τουρκία άπεφάσισε νά χαλαρώσῃ τά ληφθέντα πολεμικά μέτρα.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1.- Χερσαΐαι Δυνάμεις

α.- 'Ανατολική Θράκη

(1) 3η Μ/Κ Μεραρχία (ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ)

Ένεταπθεσαν τά κάτωθι τμήματα :

- (α) ΙΛΗ 'Αρμάτων είς περιοχήν ΚΑΠΙΤΑΝ ΑΝΤΕΕΒΟ.
- (β) Συγκρότημα Πεζικοῦ - 'Αρμάτων κατά μήκος τῆς όδοῦ ΤΡΙΕΘΝΕΣ - ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.
- (γ) ΙΛΗ 'Αρμάτων έγγύς τῆς Τ/Β μεθορίου επί τῆς όδοῦ έκ Βουλγαρίας πρὸς Τουρκίαν. (Β/3)

(2) 66η Μ/Κ Μεραρχία Πεζικοῦ

Ἡ 66η Μ/Κ Μεραρχία διέταξε τό 53ον Μ/Κ ΣΠ ὅπως άκυρώσῃ τάς άφείας. (Α/2)

(3) 4η ΜΠ (Περιοχή ΚΕΣΑΝΗΣ)

- (α) Τήν 4/Β/74 οί Δ/ταί 42ου ΣΒ καί 46ου ΣΠ θά έπι-θεωρήσουν τάς μέχρι τοῦδε έκτελεσθείσας έργασίας είς τούς τομεΐς των. (Α/2)
- (β) Τήν 032155Ζ/Β/74 είδοποιήθηκαν οί Τχης (ΠΒ) καί Δ/τῆς τοῦ ΑΣ/4ης ΜΠ ὅπως μεταβοῦν, έπικουσμένως, είς τάς μονάδας των. (Α/2)
- (γ) Διεδάχθη ὅπως άπαντες οί ναρκοσυλλέκται τοῦ 53 Μ/Κ ΣΠ/66ης Μ/Κ ΜΠ προωθηθοῦν είς ΣΔ/Τ.Μηχανικοῦ μέχρι 032000/Β/74. (Α/2)
- (δ) Τήν 040135/Β/74 άπεστάλη άπό ΓΕΣ πρὸς Β'ΣΣ καί 4ην ΜΠ σῆμα περί μέτρων άσφαλείας. (Α/2)
- (ε) Τήν 032045/Β/74 διεδάχθη ἡ τήρησις έτοιμότητος τοῦ Σχεδίου "ΑΣΤΡΑΠΗ-12" τῇ Δ/γῇ. (Α/2)

.. // ..

- 5 -

Σ υ δ λ ι ο ν

Εκτιμάται ότι άπασαι αί άνωτέρω ένέργειαι άποσκοπούν είς τήν λήψιν ηύξημένων μέτρων έτοιμότητος πρός άπό- κρουσιν τυχόν ήμετέρας αίφνιδιαστικής ένεργείας, ήτις κατέστη πιθανή λόγω συνεδριάσεως του Συμβουλίου Ασφα- λείας ύπό τόν Πρωθυπουργόν καί μετακινήσεων Μονάδων μας είς περιοχήν Έβρου.

(4) Δραστηριότης Ξένων Άποστολών

- (α) Τάς πρωϊνάς ώρας τής 3/8/74 ό ένταύθα Όλλανδός Πρέσβυς είδοποιήθη όπως έπισπεύση τήν προσέλευσιν του είς Πρεσβείαν, διότι κατά πληροφορίαν έξ Έγκύρας, έπίκειται πολεμική ένέργεια Τούρκων. (Α/2)
- (β) Είς έντάύθα Πρεσβείας Μ. Βρεταννίας - ΗΠΑ παρετη- ρήθη τήν 3/8/74 άσυνήθης δραστηριότης. (Β/3)

Σ υ δ λ ι ο ν

Εκτιμάται ότι αί άνωτέρω ένέργειαι άποβλέπουν τόσον είς τήν λήψιν μέτρων άσφαλείας έναντι ένδεχομένης συρ- ράξεως μεταξύ Έλλάδος - Τουρκίας, όσον καί είς τήν έξέτασιν τής δημιουργηθείσης καταστάσεως, λόγω τής πολεμικής κινητοποιήσεως μεταξύ τών άντιπάλων χωρών.

β.- Αυτικά καί ΝΑ Παράλια

Είς 58ην Ταξιαρχίαν Έκπαιδεύσεως έπαρουσιάσθησαν μέχρι 031402Ζ/8/74 3002 νεοσύλλεκτοι όπλίται, σειρῶς Ιουλίου 1974.

γ.- Κ ό π ρ ο ς

(Α/2)

(1) Τομεΐς ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ - ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

- (α) Ό Α/τής του 61ου ΣΠ/28ης ΜΠ άνέφερεν είς τήν Μεραρ- χίαν τήν 030525/8/74 ότι άνεκατελήφθη τό ύψωμα (προφανώς τό ύψωμα 1023) καί ότι άπωλέσθησαν δύο (2) άρματα καί δύο (2) Μ-113. (Α/2)

- (β) Τά Ε/Κ χωρία ΑΓΡΙΔΑΚΙ καί ΛΑΡΝΑΚΑ ΛΑΠΗΘΟΥ κατέχον- ται ύπό Ε/Κ, πλήν όμως ταύτα έκκενώθησαν έκ τών κατοίκων.

Τό ύψωμα ΚΟΡΝΟΣ κατέχεται ίσχυρῶς ύπό Ε/Θ. (Α/2)

.. // ..

(Υ) Τήν 031135/8/74 ή περιοχή ΛΑΠΗΘΟΥ καί τό ύψωμα 1022
περιήλθον εἰς τούς Τούρκους. (Α/2)

Σ υ δ λ ι ο ν

Ἐκτιμᾶται ὅτι ή προβληθεῖσα σθεναρά ἀντίστασις τῶν ἡμε-
τέρων τμημάτων κατά τās ἐπιχειρήσεις τῶν Τούρκων ἐπὶ
τοῦ Αὐτ. τμήματος τοῦ Πενταδακτύλου θά προβληματίσῃ
σοβαρῶς τούς Τούρκους προκειμένου νά ἐπιχειρήσουν περαι-
τέρω ἐπέκτασιν τοῦ προγεφυρώματός των.

(2) Τομεύς ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

(α) Ἡ δύναμις τῶν Τ/Κ τῆς Ἀμμοχώστου τήν 030540/8/74
ἀνήρχετο εἰς 54 ἈΞ/κοὺς καί 1529 ὀπλίτας. (Α/2)

(β) Ἐζητήθη ὅπως αἱ Εἰρηνευτικαὶ Δυνάμεις ἐγκαταλείψουν
τόν ἐντός τοῦ λιμένος Ἀμμοχώστου ἐλεγχόμενον ὑπ'
αὐτῶν χῶρον.

Σ υ δ λ ι ο ν

Οἱ Τούρκοι καί Τ/Κ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των ὅπως θέσουν ὑπὸ
τόν ἐλεγχόν των ὅσον τό δυνατόν μεγαλύτερον χῶρον καί
ζωτικὰς θέσεις ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς Νήσου, προσπαθοῦν νά
ἐκβιάσουν καταστάσεις, ὑπὸ τήν ἀπειλήν τῶν ὀπλων,
πρός ὅλας τās κατευθύνσεις (Ε/Κ, Εἰρηνευτικὴ Δύναμις κλπ)
ἀδιαφοροῦντες διὰ τās ὑπ' αὐτῶν ὑπογραφείσας συνθήκας
καί συμφωνίας. Ἐκτιμᾶται ὅτι μόνον ἀντιπαράταξις δυνά-
μεις θά περιορίσῃ ή καί νά ἐξαλείψῃ τήν ἀπεριόριστον
βουλιμίαν των.

(3) Τομεύς ΤΣΙΑΤΟΥΣ

Ἡ Δύναμις τῶν Τ/Κ ΤΣΙΑΤΟΥΣ τήν 3/8/74 ἀνήρχετο εἰς
17 ἈΞ/κοὺς καί 1711 ὀπλίτας.

Σ υ δ λ ι ο ν

Εἰς τήν περιοχήν ΤΣΙΑΤΟΥΣ συνεκεντρώθησαν ἅπαντες οἱ
Τ/Κ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων, ὅτινα κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν
Ε/Κ.

.. // ..

- 7 -

2.- Ναυτικά Δυνάμεις

α.- Περιοχή Αίγαίου

- (1) Τήν 030630B/8 προερχόμενον εκ τής περιοχής Μερσίνης ένετοπίσθη εις στενόν κώ μέ παρείαν προς 'Αλικαρνασσόν (BODRUM) τó 'Αντιτορπιλικόν D.342 (IZMIT). (Α/2)
- (2) Τήν 031345B/8 παρατηρήθη έν πλώ 'Ανατολικώς Λέσβου μέ παρείαν προς Νότον έν (1) 'Υποβρύχιον. (Α/2)
- (3) 'Από τής 020635B/8 εις περιοχήν ΒΑ νήσου Ρόδου ένετοπίσθη έν περιπολία έν (1) 'Αντιτορπιλικόν. Πιθανόν τοῦτο νά εἶναι τó 'Αντιτορπιλικόν Μπέρκ (BERK). (Α/3)

Συλλογισμός

Ἡ δύναμις τής περιοχής Αἰγαίου εκτιμάται ὡς κάτωθι :

α.	9 - 10	'Αντιτορπιλικά
β.	6 - 7	'Υποβρύχια
γ.	4	Κανονιοφόροι
δ.	7	Τορπιλάκατοι, έξ ὧν 3-4 Πυραυλάκατοι
ε.	8	Ναρκαλιευτικά
ζ.	3	Ναρκοθέτιδες
η.	2	Ναρκοθέτιδες (πρώην 'Αρματογωγά)
θ.	17	'Αποβατικά, έξ ὧν 6 LCT, 3 LCU καί 8 LCM
ι.	3	Πορθμεῖα
κ.	7	'Ακτοφυλακίδες "J"
λ.	2	Πλοῖα Δ/σεων
μ.	8	Βοηθητικά

β.- Περιοχή Κύπρου

Μετά τάς διαπιστωθείσας μετακινήσεις Ναυτικῶν Μονάδων ἀπό τήν περιοχήν Μερσίνης προς Αἰγαῖον ἡ δύναμις ἔχει ὡς κάτωθι :

- (1) 394 'Αντιτορπιλικά
- (2) 2 'Υποβρύχια
- (3) 2 Κανονιοφόροι
- (4) 4 Ναρκαλιευτικά
- (5) 1 'Αρματογωγά
- (6) 51 'Αποβατικά ἤτοι 9 LCT, 12 LCU καί 30 LCM
- (7) 3 Πορθμεῖα

.. // ..

- 8 -

(8) 6 'Αμφοφυλακίδες "J"

(9) 10 Βοηθητικά

3.- 'Αεροπορικά Δυνάμεις

α.- Κύπρος

- (1) Τήν 030640/8/74 προσεγειώθη εις ΑΔΑΝΑ Α/Φ τύπου CESSNA προερχόμενον εκ Κύπρου.
Είς τό έν λόγω Α/Φ επέβαιναν ο Τ/Κ ήγέτης Ντεκτάς. (Α/2)
- (2) Διεπιστώθη έσπευσμένη εκτέλεσις έργασιών πρός έπισκευήν καί λειτουργίαν τοῦ Α/Δ ΚΡΗΝΙ. (Α/2)

β.- Τουρκία

- (1) Τήν 030645/8/74 καί 030655/8/74 τρία (3) Α/Φ CESSNA άπεγειώθησαν έξ 'Αδάνων μέ προορισμόν τήν Κύπρον. (Α/3)
- (2) 'Η Λιβύη κατά τήν διάρκειαν τών εις Κύπρον επιχειρήσεων, προσέφερεν δι' άερογεφύρας εις τήν Τουρκίαν Ικανήν ποσότητα πολεμικοῦ υλικοῦ. (Α/2)
- (3) Κατά τάς ώρας 032040 καί 032150/8/74 έλαβον χώραν άνά μία πτήσις εις τά 'Ανατολικά πράλια τής Χίθου. (Α/3)

Συμπεράσματα

'Εκτιμάται ότι αἱ άνωτέρω πτήσεις έξετελέσθησαν δι' άναγνώρι-
σιν τής περιοχῆς ή καί φωτογραφικήν κάλυψιν ταύτης.